

Комунальний заклад «Запорізький обласний інститут післядипломної
педагогічної освіти»
Запорізької обласної ради

Кафедра початкової освіти

Авторська розробка

на тему:

«Дібрати (створити) рухливі ігри відповідно до тем уроків»

група № 6

Виконала:

Юдіна Світлана Володимирівна
вчитель початкових класів Запорізького НВК №19
Запорізької області

м. Запоріжжя

2018р.

Вступ

«У грі немає людей серйозніших, ніж малі діти. Граючись, вони не лише сміються, а й глибоко переживають, іноді страждають».

В.О.Сухомлинський

У педагогіці гра розглядається як історично сформоване соціальне явище, особливий вид діяльності людини, в якому творчо прямо або посередньо віддзеркалюється навколишня (праця) діяльність. Ігри, в яких яскраво виявляється роль рухів, мають умовну назву «рухливі ігри».

Веселі рухливі ігри – це наше дитинство. Вони входять у наше життя з раннього віку. Граючись, діти пізнають світ, набувають усіляких звичок і вмінь.

У грі розвиваються дружелюбність, здатність до взаємодопомоги, взаємопідтримки, організаторські здібності, самостійність.

Перевтілюючись у персонажі ігор, вони стають сміливими, безстрашними, вольовими, і кмітливими. Під час гри розвивається сила дитини, стає твердішою рука, гнучкішим тіло; формуються високі моральні якості школярів:

доброта, чуйність, уміння поступатися своїми інтересами в ім'я колективу, переборювати труднощі, долати перешкоди.

Під час проведення рухливих ігор слід завжди згадувати заповіді витівника.

1. Усмішка і хороший настрій – основа успіху.
2. Говори чітко, коротко і голосно.
3. Ведучого повинні бачити всі.
4. Заздегідь підбери собі помічників.
5. Підбираючи ігри, враховуй вік учасників, місце проведення, реквізити.
6. Гра не повинна принижувати людської гідності.
7. Будь готовий запропонувати іншу гру, якщо перша не вдалась.
8. Витівник вболіває за всіх.

9. Підбадьорюй та підхвалюй і гравців, і вболівальників.

10. Вмій подякувати всім за участь у грі.

У системі фізичного, виховання учнів 1-4-х класів значне місце відводиться рухливим іграм.

Рухливі ігри — це один із основних засобів та методів фізичного виховання, спрямованих на розв'язання завдань всебічного розвитку фізичних і розумових

здібностей учнів, на вироблення у них необхідних у житті вмінь і навичок, виховання патріотизму, відданості нашій Батьківщині. В основу підбору ігор покладено розподіл за ознакою організації гравців та їх взаємних стосунків у процесі гри. Також враховується ступінь рухливості, види рухів та вікові можливості учнів згідно з шкільною програмою з фізичної культури.

Розподіл деяких ігор за класами можна вважати умовним, тому що одна і та сама гра зі зміною правил і видів рухів, з додатковими завданнями використовується на уроках у всіх класах.

Тема «Я школяр»

Рухлива гра “ У дітей чіткий порядок ”

Мета: виробляти швидкість реакції на сигнал; розвивати швидкість, координацію рухів, виховувати організованість, почуття колективізму.

Хід гри:

Діти в шерензі. За сигналом вчителя вони розходяться по майданчику (залу) і говорять: У дітей чіткий порядок, Знають всі свої місця. Сурми, грайте веселіше: 30 “Тра-та-та, тра-та-та!” Сигнал учителя. Учні швидко стають в шеренгу в указаному місці. П р а в и л а : При шикуванні в шеренгу забороняється штовхатися. Після слів вчителя діти повинні швидко шикуватися в шеренгу по зросту, у напрямку вказаному вчителем. Діти, які прибігли до шеренги останніми, або не стали на своє місце, програють. Гру можна проводити під музику.

Тема «Мої друзі»

Рухлива гра «Ми веселі діти»

Мета: удосконалювати навички ритмічної ходьби та бігу; виховувати рішучість та орієнтування в просторі.

Хід гри:

Діти утворюють коло, тримаючись за руки. Одна дитина стає всередині кола — «ловець». Діти ходять по колу і промовляють:

Ми веселі діти,

Любим бігати й гуляти,

І сміятись, і стрибати,

Ану, спробуй нас догнати.

Раз, два, три — лови!

На слово «Лови!» діти розбігаються майданчиком (залою), а «ловець» ловить їх. Якщо буде зловлено двох-трьох дітей, гра завершується. На слова вихователя «Усі в коло!» діти шикуються в коло, і гра продовжується з іншим «ловцем».

Рекомендації до гри

Зловленим вважається той, кого торкнувся рукою «ловець». Спіймана дитина не може бути «ловцем». Якщо «ловець» тривалий час не може нікого спіймати, його замінюють іншим.

Якщо майданчик великий, на протилежних його боках слід накреслити по одній лінії. «Ловець» стає посередині. Діти шикуються в шеренгу на одному кінці майданчика і разом із вихователем кажуть: «Ми веселі дошкільнята!»

Після слова «Лови!» діти перебігають на протилежний бік майданчика до другої лінії, а «ловець» їх ловить. Вихователь регулює біг із відпочинком для того, щоб не стомити дітей.

Тема «Моє довкілля»

Рухлива гра " В лісі"

Мета:розвивати координацію рухів, витривалість, виховувати почуття колективізму.

Хід гри:

Діти вранці рано встали, За грибами в ліс пішли.(ходьба на місці)

Присідали, присідали,

Білий гриб в траві знайшли. (присідання)

На пеньку ростуть опеньки,

Нахиліться до них, швиденько,

Нахилийся, раз - два - три,

І в козуб набери! (нахили) Он на дереві горіх.

Хто підстрибне вище всіх?(стрибки)

Якщо хочеш дотягнутися,

Треба сильно потягнутися. (потягування, руки вгору)

Три години в лісі ходили,

Всі стежки переходили.(ходьба на місці)

Всі втомилися- довгий шлях -

Діти сіли відпочивать.(діти сідають).

Тема «Світ тварин».

Рухлива гра « ХИТРА ЛИСИЦЯ»

Мета: удосконалювати навички бігу; виховувати спостережливість та витримку.

Хід гри:

Діти стоять у колі пліч-о-пліч, заклавши руки за спину. Вихователь проходить за колом і непомітно торкається кого-небудь із них. Дитина, якої торкнувся вихователь, стає «хитрою лисицею». Вихователь пропонує кому-небудь із дітей уважно подивитися на своїх товаришів, пошукати очима «хитру лисицю». Якщо дитина відразу не знайде, діти всі разом запитують: «Хитра лисице, де ти?» І пильно стежать за обличчям кожного, чи не викаже себе «хитра лисиця». Після трьох запитань лисиця відповідає: «Я тут!» і вбігає в коло, а діти швидко розбігаються, «Лисиця» їх ловить (торкається рукою). Коли буде спіймано 2–3 дітей, гра завершується. Рекомендації до гри Якщо «лисиця» викаже себе раніше, ніж її запитають, діти обирають іншу «лисиц

Тема «Зимові свята»

Рухлива гра «Дід Мороз»

Мета: розвивати координацію рухів, витривалість, виховувати почуття колективізму.

Хід гри

Всі діти стають у коло і беруться за руки. З дітей вибирають Діда Мороза. Йому дають чарівну паличку, якою він буде заморожувати дітей. Дід Мороз стає посередині кола. Вихователь разом з дітьми, ходячи по колу, проказує:

– Дід Мороз, червоний ніс,

Ти іди собі у ліс,

Щічки нам ти не морозь,

Ми тебе не боїмось.

Після цих слів діти розбігаються врозтіч, а Дід Мороз наздоганяє дітей і старається торкнутись їх чарівною паличкою. До кого Дід Мороз торкнувся, той завмирає на місці. *Вказівки до гри:* вихователь припиняє гру, коли більшість дітей спіймана, або якщо Дід Мороз не надто спритний, а діти втомилися бігати.

Тема «Професії»

Рухлива гра «Пожежник»

Мета: ознайомлення з професією пожежник, особливостями роботи, історією змін, розвиток довільної уваги, логічного мислення.

Учасники стають у коло плечем до плеча. Ведучий непомітно дає одному з них якусь річ і за жеребкуванням обирає «пожежника». «Пожежник» залишається в центрі кола, а члени групи мають швидко передавати річ із рук в руки (за спинами). За командою ведучого «Вогонь!» гра припиняється, і «пожежник» мусить сказати, у кого на той момент знаходиться річ.

Тема «Рослини»

Рухлива гра «Бджола і квіти»

Мета: розвивати спритність, удосконалювати навички бігу, виховувати увагу, кмітливість та швидку реакцію на сигнал, навички позитивної соціальної поведінки дітей.

Хід гри:

З-поміж дітей лічилкою обирають квітникаря і бджолу, решта дітей – квіти. Квітникар називає кожному пошепки, яка він квітка (ромашка, айстра, мак). Діти-квіти стоять на одному боці майданчика, бджола – на іншому. Бджола підлітає до квітника. Квітникар запитує:

– Бджола, бджола, чого прилетіла?

– По квітку!

– По яку?

– По айстру! (наприклад)

– То бери!

Бджола бере за руку названу квітку і відводить на інший бік майданчика. Потім летить по іншу квітку. Якщо такої квітки немає, квітникар каже: – Лети до іншого квітника! Бджола облітає круг майданчика і знову летить до квітника. Гра повторюється. Рекомендації до гри: коли відгадано 3-4 квітки, гра припиняється і обирають іншу бджолу і квітникаря.

Тема «Темниці космосу»

Мета: узагальнити знання дітей з теми «Космос», підтримувати рухову активність дітей, продовжувати залучати дітей до рухових ігрових вправ.

Рухлива гра «Політ у космос»

Діти утворюють коло, ідуть, взявшись за руки, вимовляючи слова:

«Чекають нас швидкі ракети
Для прогулянок по планетам,
На яку захочемо-
На таку полетимо!
Але в грі один секрет:
Спізнившись місця немає!»

По закінченню всі розбігаються до своїх ракет

(Діти сідають по-турецьки, руки пальцями з'єднують вгору.)

Відлік 10..9..8..7..6..5..4..3..2..1..

Під музичний супровід відправляються в політ.

Тема «Весна»

Мета: навчити дітей сприймати красу природи, пробуджувати естетичні почуття, розвивати мислення дітей, закріпити знання дітей про весняні прикмети і явища.

Рухлива гра «Весна-весняночка»

Учасники гри вибирають за лічилкою дівчинку, яка зображує Весну-весняночку. Інші діти стають у коло, ходять з боку в бік і перегукуються з Весною-весняночкою:

- Весна, Весна-весняночко, де ти, Весняночко, на возочку їхала?
- Полями чистими на возочку їхала.
- Ой ти, Весна-весняночко, ти чим поле дарувала?
- Я дарувала пшеницею білояровою.
- Ой ти, Весна-весняночко, ти де, Весняночко, лебідонькою летіла?
- Над селом широким летіла.
- Ой ти, Весна-весняночко, ти чим село дарувала?
- Я дарувала-подарувала городами зеленими, піснями веселими!

Потім Весна-весняночка надягає на голову вінок і виходить у коло. Її запитують:

- Весняночко-Весна, ти чим красна?

Весна-весняночка співає у відповідь:

Зима красна білими снігами;

Літо - ягодою та грибами;

Осінь - житом і снопами;

А я, Весняночка-Весна,

Теплим сонечком красна!

Відразу Весна-весняночка виходить з кола і тікає. Діти біжать за нею. Хто перший з Весни-весняночки зніме вінок, той вибирає нову Весну-весняночку, і гра триває.

Тема «Спорт»

Мета: підвищення інтересу дітей до занять фізкультурою; надати дітям можливість застосовувати рухові вміння і навички, набуті раніше; зміцнювати фізичне здоров'я дітей; розвивати допитливість, спритність, координацію рухів.

Рухлива гра «Хто найуважніший».

Учасникам пропонується об'єднатися у дві команди і стати один за одним у дві шеренги в різних кутках кімнати. Ведучий дає учасникам, які стоять першими в обох шеренгах, по аркушу паперу із зазначенням якогось предмета чи образу (наприклад: кавун, обличчя з посмішкою тощо). Учасники повинні за допомогою жестів та міміки швидко та зрозуміло донести інформацію до кожного наступного учасника. Останні учасники повинні намалювати отримане повідомлення на закріпленому заздалегідь на стіні великому аркуші паперу. Перемагає команда, яка передала образ, найближчий до оригіналу.

Висновок

Актуальність гри в даний час підвищується і через перенасиченість сучасного школяра інформацією. У всьому світі, і в Україні в тому числі, незмірно роз-ширюється предметно-інформаційне середовище. Телебачення, відео, радіо, комп'ютер, мережа Інтернетостаннім часом виливають на учнів величезний обсяг інформації. Актуальним завданням школи стає розвиток самостійної оцінки та відбору одержуваної інформації. Саме гра розвиває подібні вміння, що сприяє практичному використанню знань, отриманих на уроці і в позаурочний час. Вжитті дитини гра виконує такі найважливіші функції:

- розважальну (основна функція гри - розважити, доставити задоволення, надихнути, розбудити інтерес);
- комунікативну: освоєння діалектики спілкування;
- самореалізації в грі;
- терапевтичну: подолання різних труднощів, що виникають в інших видах життєдіяльності;
- діагностичну: виявлення відхилень від нормативної поведінки, самопізнання в процесі гри;
- корекційну: внесення позитивних змін в структуру особистісних показників;
- соціалізації: включення в систему суспільних відносин, засвоєння норм людського гуртожитку.

Отже, гра – це метод навчання, який організовує і розвиває учнів, розширює їхні пізнавальні можливості, виховує особистість, яка в майбутньому стане цінним капіталом для нашої держави - України.

Список використаних джерел

1. Аніщенко О.А. Розвиваємо у грі. - Мн., Асар.2000. - С.5
2. Андруховець П. Ігрова педагогіка // Завуч. – 2004. – № 1 (187). - С. 6-16.
3. Бондаренко А.К. Виховання дітей у грі. - М., 2008
5. Букатов В.М. Педагогічні таїнства дидактичних ігор. М., 1997
6. Галкін С. Організація ігрової діяльності на уроці // Завуч. – 2004. – № 30 (216).
7. Єршова А. П. Уроки театру на уроках у школі. М., 1992.
8. Жданов Д. Дидактичні можливості інтелектуальних ігор // Завуч. – 2007. – № 7 (301). – Наша вкладка. – С. 1 – 14.
9. Кукушин В. Ігрові технології на уроках // Відкритий урок. – 2006. – № 6.– С. 3 – 10.